

Vizită de studiu a aleșilor locali din Republica Moldova în Alsacia (Franța) în cadrul unui proiect lansat de ONG „Solidaritate Europeană pentru Apă”

În perioada 9-15 octombrie specialiștii ADR Centru Eduard Ungureanu, șef secție managementul proiectelor și Sergiu Golovco, specialist în achiziții publice au întreprins o vizită de lucru în Alsacia, Franța în cadrul proiectului bilateral între Franța și Moldova, lansat de ONG „Solidaritate Europeană pentru Apă, activ în guvernarea de apă, în special în Europa de Est și în mod particular în Moldova.

Vizita de studiu a inclus preluarea experienței franceze în domeniul managementului integrat (în comun) al resurselor de apă, promovarea și dezvoltarea unor instrumente și structuri pentru managementul integrat al resurselor de apă la nivel comunal, intercomunal și regional, intensificarea schimbului de primari și responsabili de gestiunea apei și favorizarea transferului de cunoștințe și experiență franceză, în special în domeniul gestiunii publice a apei, vizitarea localităților unde se implementează astfel de management cu succes: Saverne (Prezentarea comisiei geografice și vizita de lucru din Romanswiller), SDEA Schilitigheim (Prezentarea unui model de aplicare a canalizării în bazinul Souffel), Parlamentul Europei (participarea la ședința comisiei permanente a SDEA), Griesheim (Vizita unui proiect în curs de desfășurare), comuna Ville (Schimb de experiență între aleși și tehnicieni), SDEA Schitilgheim (Schimb de experiență între funcționarii aleși)

Saverne (Prezentarea comisiei geografice și vizita de lucru din Romanswiller)

În prima zi de vizită am făcut cunoștință cu membrii comisiei geografice din Romanswiller. Localități, informându-ne despre istoricul apariției comisiei, delegații în comisii, condițiile de acceptare a noilor membri, luarea deciziilor privind gestionarea apei, serviciilor de canalizare și politica tarifelor. Ulterior am vizitat Centrul regional al SDEA din Saverne, am făcut cunoștință cu personalul administrativ, precum și infrastructura din preajma Instituției (depozit de piese, tehnică specială, utilaje). Un astfel de centru reacționează prompt la orice solicitare din teritoriu a comisiilor geografice membre al SDEA.

SDEA Schilitigheim (Prezentarea unui model de aplicare a canalizării în bazinul Souffel)

La prezentarea modelului de aplicare a canalizării în bazinul Souffel au fost date exemple privind prevenirea unor situații excepționale prin construcția unor rețele de rezervă care ar permite aprovizionarea în continuu a apei a localităților unei comisii geografice, precum și modalitatea convingerii membrilor comisiei privind necesitatea unei astfel de investiții. Au fost organizate vizite în teritoriu pentru a vedea rezervoarele de apă funcționabile atât construite recent cât și anul 1926. Ulterior am participat la sesiunea de regroupare a comisiilor geografice din bazinul Souffel, în cadrul căreia a fost aprobată integrarea a 5 comisii geografice din bazin la structura

SDEA. Au fost discutate condițiile, bugetele și tarifele acestora prevăzute pentru anii 2012-2016, precum și aprobarea investițiilor necesare pentru următorul an.

Parlamentul European (participarea la ședința comisiei permanente a SDEA)

În cadrul ședinței Comisiei permanente a SDEA a fost invitată și delegația din Republica Moldova, care a avut loc în sediul Parlamentului European, au fost discutate unele chestiuni despre situația SDEA la moment, problemele cu care se confruntă, ulterior a fost prezentată o informație despre vizita aleșilor locali din Franța în Republica Moldova. La final dl Vasile Bîtcă, președintele raionului Nisporeni a venit cu un mesaj informativ și de mulțumire organizatorilor proiectului ce ține de vizita de studiu a delegației noastre în Alsacia. Reprezentanții Comisiei permanente au dat de știut că și în continuare vor acorda ajutor metodologic responsabililor de gestiunea apei în localitățile Republicii Moldova, în special în cazurile când mai multe sate vor crea asociații comune de gestionare a apei și canalizării.

Griesheim (Vizita unui proiect în curs de desfășurare),

A fost organizat o vizită de lucru la un proiect în curs de desfășurare – stația de epurare cu capacitatea de captare a apelor reziduale pentru 9500 locuitori.. Ideea de bază a proiectului a fost crearea unui sistem ecologic, fără poluarea mediului. Curățarea apei se bazează pe o instalație care acumulează apa pentru epurare, unde se introduc bacterii, care în timpul fierberii distrug impuritățile ce se conțin în apă.

Comuna Ville (Schimb de experiență între aleși și tehnicieni)

În cadrul vizitei la sediul Comisiei geografice a Cantonului de Ville a fost organizată o ședință în cadrul căreia aleșii locali din Republica Moldova au avut posibilitatea să ofere întrebări privind managementul resurselor de apă de tipul: cum se formează tariful pentru apă, ce include acesta, cum se procedează cu neplătitorii, cum să evite obstacole de ordin uman, politic, procedural, venind cu exemple din Republica Moldova.

Apoi a fost efectuată o vizită în teren pentru a vedea două surse de apă, care ulterior este utilizată pentru alimentarea populației, depozitarea acesteia, tratarea ei cu unde ultraviolete, proceduri în mare parte efectuate în mod automatizat.

SDEA Schitilgheim (Schimb de experiență între funcționarii aleși)

În ultima zi de studiu au fost expuse rezultatele vizitei, după care grupul a fost divizat în subgrupe pentru:

- ❖ Prima subgrupă: studierea regulamentului de funcționare a SDEA, facturarea și finanțarea, guvernarea întreprinderii;
- ❖ A doua subgrupă: vizita în teren în comun cu inginerii și tehnicienii de la SDEA la obiectele din regiunea Alsacia (colectarea datelor de la contor, înlăturarea avarilor, etc).

Concluzii:

1. Aplicarea experienței franceze în cadrul proiectelor de dezvoltare regională este posibilă doar cu adaptarea acesteia la realitatea din Republica Moldova. Diferența stipulărilor legislative tergiversează procesul implementării proiectelor în Republica Moldova.
2. Ce ține de procedurile de achiziții publice pentru activitatea SDEA, aceștia au instituite mai multe grupuri de lucru pe domenii, însă care deja au în componențele sale reprezentanți ai mai multor structuri de control și nu necesită a fi ulterior înregistrate rezultatele la careva instituție specială, ca în cazul Republicii Moldova – Agenția Achizițiilor Publice, fapt ce simplifică major efectuarea procedurilor de fapt.
3. Gestionarea sistemului de apă și canalizare din regiunea Alsacia este una din modelele europene de gestionare după care ar fi bine să ne orientăm și noi.
4. În urma vizitei de studiu managementul SDEA este gata să ne acorde suport tehnic și metodologic privind gestionarea sistemului de apă și canalizare, care este parte componentă din prioritatea I a Strategiei de Dezvoltare Regională din R. Moldova.

Sergiu GOLOVCO & Eduard UNGUREANU
Agenția de Dezvoltare Regională Centru